

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 10426/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 18 września 2023 r.

Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”

1. Konsultacje projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie określenia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego” (dalej: *uchwała*) zostały przeprowadzone zgodnie z Uchwałą Nr 10231/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 8 sierpnia 2023 r. w terminie od dnia 11 do 31 sierpnia 2023 r., zgodnie z przyjętym harmonogramem.
2. Konsultacje projektu uchwały przeprowadzone zostały z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dokument został także przekazany do zaopiniowania Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego.
3. Projekt uchwały został:
 - przekazany do zaopiniowania Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego;
 - zamieszczony w serwisie internetowym organizacji pozarządowych;
 - opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Samorządu Województwa Opolskiego;
 - zamieszczony na tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego;
 - przekazany osobom odpowiedzialnym za współpracę z organizacjami pozarządowymi we wszystkich gminach na terenie województwa opolskiego.
4. Konsultacje przeprowadzone zostały w trybie rozszerzonym:
 - 1) w formie pisemnej na formularzu zgłaszania uwag stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszej uchwały, na adres: Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, ul. Piastowska 14, 45-082 Opole,
 - 2) ustnie do protokołu w Departamencie Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, telefon: 77 4483 276, w godzinach pracy urzędu,

- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, na formularzu zgłaszania uwag zamieszczonym na powyższej stronie internetowej, na adres: dos@opolskie.pl lub przez platformę e-puap,
 - 4) osobiście podczas spotkań konsultacyjnych, w dniu 30 sierpnia 2023 roku o godzinie 9:00 oraz w dniu 30 sierpnia 2023 roku o godzinie 12:00 w Sali audytoryjnej Budynek „C” przy ul. Hallera 9, 45-082 Opole.
5. W konsultacjach wzięła jedna organizacja pozarządowa. Lista organizacji zawiera tabela nr 1
 6. W czasie trwania konsultacji wpłynęło 14 uwag do projektu uchwały. Zestawienie uwag i sposób ich rozstrzygnięcia zawiera tabela nr 2.
 7. Projekt uchwały został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego V kadencji Uchwałą nr XXI/2023 z dnia 30 sierpnia 2023 roku.
 8. Konsultacje miały charakter opiniodawczy.

Tabela nr 2. Zestawienia uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie określenia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego” wraz z sposobem ich uwzględnienia

Lp.	Podmiot zgłaszający	Rozdział, podrozdział, numer strony, numer akapitu lub tabeli itd.	Istniejący zapis	Proponowana zmiana	Uzasadnienie zmiany	Sposób uwzględnienia
1	Fundacja 360!	9.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych, s. 119	PRIORYTET 2: Zastąpienie niskosprawnych urządzeń urządzeniami z ogrzewaniem elektrycznym, urządzeniami opalonymi gazem (z sieci lub z wykorzystaniem indywidualnych zbiorników), urządzeniami opalonymi olejem lub urządzeniami	PRIORYTET 2: Zastąpienie niskosprawnych urządzeń urządzeniami z ogrzewaniem elektrycznym, urządzeniami opalonymi gazem (z sieci lub z wykorzystaniem indywidualnych zbiorników), urządzeniami opalonymi olejem lub urządzeniami spełniającymi minimum wymogi jakościowe ekoprojektu z	Działanie to powinno wprowadzić zakaz montażu nowych kotłów na węgiel w całym województwie. Rekomendacja ta wynika z szeregu przesłanek, w tym: nowych wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia dotyczących rekomendowanych poziomów dopuszczalnych stężeń dla zanieczyszczeń, które są znacznie niższe niż obowiązujące obecnie w Polsce; projektowanych zmian w tym zakresie w prawodawstwie Unii	Nie uwzględniono Stosowanie węgla jako paliwa, na terenie Polski jest działaniem legalnym. W związku z powyższym pozostawiono istniejące zapisy.

			spełniającymi minimum wymogi jakościowe ekoprojektu	wyłączeniem urządzeń spalających węgiel	<p>Europejskiej, których celem również jest znaczne zaostrzenie norm jakości powietrza;</p> <p>Polityki Energetycznej Polski do 2040, która przewiduje odejście od spalania węgla w indywidualnych instalacjach grzewczych (do 2030 roku w miastach oraz do 2040 roku na terenach wiejskich);</p> <p>doświadczeń kryzysu energetycznego w 2022 roku, który doprowadził do gwałtownego wzrostu cen węgla i spadku jego podaży.</p> <p>Biorąc powyższe czynniki pod uwagę, należy ograniczać instalację nowych źródeł grzewczych, które przyczyniają się do zanieczyszczenia powietrza.</p> <p>Ponadto wykluczenie kotłów i pieców węglowych będzie spójne z zasadami finansowania</p>	
--	--	--	---	---	--	--

					najważniejszego źródła dotacji dla osób indywidualnych na wymianę źródła ogrzewania, czyli programem Czyste Powietrze.	
2		9.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych, s. 119	W celu określenia kierunku inwestycji, warto, aby termomodernizacja poprzedzona była badaniem termowizyjnym.	W celu określenia kierunku inwestycji, warto, aby termomodernizacja poprzedzona była audytem energetycznym.	Audyty energetyczne są kompleksową oceną efektywności energetycznej, która pozwala na zastosowanie najkorzystniejszego usprawnienia termomodernizacyjnego uwzględniającego relację nakład-efekt. Badanie termowizyjne powinno być jedynie użytecznym narzędziem prowadzenia audytu.	Uwzględniono częściowo W zapisie ujęto zarówno badanie termowizyjne jak i audyt energetyczny.
3		9.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych, s. 120	Działanie może być realizowane w ramach Programu CZYSTE POWIETRZE oraz Programu STOP SMOG, a także w ramach RPO WO		Zapis powinien zostać zaktualizowany o środki unijne w ramach bieżącej perspektywy finansowej.	Uwzględniono częściowo Lista została poszerzona o dodatkowe działania.

			2014-2020 ¹²² Oś priorytetowa 5. Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Działanie 5.5 Ochrona powietrza lub innego programu, który przewiduje wsparcie dla tego typu działań. D			
4		9.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych, s. 120	Konieczne jest zaplanowanie i przeprowadzenie długofalowej kampanii informacyjno-edukacyjnej, skierowanej do mieszkańców województwa.	Konieczne jest zaplanowanie i przeprowadzenie długofalowej kampanii informacyjno-edukacyjnej, skierowanej do mieszkańców województwa, przede wszystkim dotyczącej znowelizowanej uchwały antysmogowej	Informowanie i edukowanie o uchwale wprowadzającej wymogi dot. urządzeń grzewczych powinno być pierwszoplanowym działaniem naprawczym, biorąc pod uwagę cel nowelizacji uchwały.	Uwzględniono częściowo Zadania związane z edukacją były, są i będą prowadzone w ramach działań naprawczych dotyczących prowadzenia edukacji ekologicznej w strefie miasta Opole oraz

				dla całego województwa.		strefy opolskiej do końca 2026 roku. Zakres tematyczny organizowanych wydarzeń leży po stronie poszczególnych gmin.
5		9.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych, s. 120	– kontrolowania przez straż miejską, gminną lub upoważnionych pracowników urzędu, gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach oraz kontrole przestrzegania zakazu wypalania	– kontrolowania przez straż miejską, gminną lub upoważnionych pracowników urzędu, gospodarstw domowych oraz przedsiębiorców w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach oraz kontrole przestrzegania zakazu wypalania traw i łąk oraz pozostałości roślinnych.	Uprawnienia kontrolne wymienionych organów powinny być wykorzystywane także w odniesieniu do przedsiębiorców pod kątem spełnienia przez instalacje grzewcze stosowane przez podmioty gospodarcze zapisów uchwały antysmogowej	Uwzględniono

			traw i łąk oraz pozostałości roślinnych.			
6		9.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych, s. 121	Brak zapisów	Udostępnianie na głównej stronie gminy w dobrze widocznym miejscu informacji o jakości powietrza, uchwale antysmogowej i dostępnych dotacjach	Gminy powinny być zobowiązane do umieszczenia informacji o jakości powietrza, uchwale antysmogowej i dostępnych dotacjach na głównej stronie internetowej gminy. Jest to działanie praktycznie bezkosztowe, a może przełożyć się na znaczny wzrost świadomości społecznej w zakresie konieczności poprawy jakości powietrza. Taki obowiązek został wprowadzony w innych POP. Działanie to powinno być obowiązkowym zadaniem każdej gminy. Nie jest ono trudne do wdrożenia, a stanowi pierwszy krok w informowaniu o jakości powietrza.	Uwzględniono Uwzględniając rolę dobrych praktyk w tym zakresie poszerzono zapis rozdziału 9.3.
7		9.3. Wykaz i opis	Brak zapisów	Zobowiązanie wszystkich gmin do	Intensywne działania informacyjno-edukacyjne są	Nie uwzględniono

		planowanych do realizacji działań naprawczych, s. 121		utworzenia i utrzymania punktów obsługi programu Czyste Powietrze, który oferuje dotacje na wymianę starych kotłów na paliwa stałe oraz termomodernizację budynków.	ważnym elementem wdrażania uchwały antysmogowej i likwidacji nieefektywnych źródeł na paliwa stałe. Zaproponowane działanie ogranicza się jednak tylko prowadzenia akcji edukacyjnych, podczas gdy w zakresie informowania można podjąć znacznie szersze działania, co przełoży się na zwiększenie tempa wymiany starych systemów grzewczych. W związku z tym proponujemy dodatkowy zapis w tym działaniu. Podobne rozwiązanie zostało przyjęte z powodzeniem w Małopolsce.	Z uwagi na brak środków na realizację tego zadania.
8		9.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych, s. 121	Kontrola przy udziale Policji może być dokonana wyłącznie, gdy istnieje podejrzenie (a	Proponujemy usunięcie akapitów	Zapisy zbędny, rolą POP nie wyjaśnianie zasad wdrażania przepisów ustaw. Ponadto doświadczenia innych województw (śląskie, małopolskie) wskazują, że obecność funkcjonariusza Policji	Nie uwzględniono Udział policji w podejmowaniu czynności przez pracowników

			tym bardziej pewność), że dochodzi do popełnienia wykroczenia, którym jest m.in. naruszenie tzw. uchwały antysmogowej (zgodnie z art. 334 ustawy POŚ) lub nielegalne spalanie odpadów (art. 191 u.o.)... I dalej kolejne dwa akapity		jest nieodzowna przy niektórych typach kontroli, zwłaszcza prowadzonych przez upoważnionych urzędników. Zapis pierwszego akapitu może wręcz zniechęcać do podejmowania kontroli w asyście Policji.	gminnych nie jest konieczna. Ewentualne braki kadrowe mogą uniemożliwić przeprowadzenie kontroli.
9		9.4. Harmonogram realizacji działań naprawczych s.122	Zlikwidowanie nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe może się odbywać poprzez zastąpienie go: (...) nowym urządzeniem na paliwo stałe	Zlikwidowanie nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe może się odbywać poprzez zastąpienie go: (...) nowym urządzeniem na paliwo stałe (z wyłączeniem węgla)	Propozycja spójna z uwagą w wierszu nr 1	Nie uwzględniono Stosowanie węgla jako paliwa, na terenie Polski jest działaniem legalnym.

			spełniającym wymagania ekoprojektu	spełniającym wymagania ekoprojektu		
10		9.4. Harmonogram realizacji działań naprawczych s.122	Wynika to również z faktu, że dotrzymanie poziomu docelowego B(a)P na terenie województwa opolskiego możliwe będzie w 2026 roku jedynie w sytuacji intensyfikacji działań zmierzających do redukcji emisji benzo(a)pirenu również województwach ościennych.	Zapis zbędny, mogący wprowadzać w błąd	Zapis sugeruje, że jakość powietrza (zanieczyszczenie BaP) jest zależna w przeważającej mierze od wysiłku sąsiednich województw. Tymczasem ze względu na obowiązywanie w województwach ościennych uchwał antysmogowych znacznie bardziej restrykcyjnych, bo nakładających ograniczenia na stosowane urządzenia grzewcze od kilku lat (przykładowo w woj. śląskim od 2017 r.), wpływ tła regionalnego może być odwrotny, i to woj. opolskie powinno intensyfikować wysiłki, m.in. uchwalając i egzekwując skuteczną uchwałę antysmogową.	<p>Nie uwzględniono</p> <p>Z uwagi na sytuację geopolityczną, obowiązywanie uchwały antysmogowej, na podstawie ustawy z 17 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, zostało zawieszona.</p> <p>Jednocześnie ustawą z dnia 29 września 2022 r. o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na</p>

						<p><i>ryнку energii w latach 2022–2024 umożliwiono spalanie węgla brunatnego.</i></p> <p>W związku z powyższym, wpływ tła powiązany z restrykcjami uchwał antysmogowych jest sprawą dyskusyjną.</p>
11		<p>Tabela 59 wskaźniki monitorowani a postępu, s. 127-128</p> <p>Tabela 63 wskaźniki monitorowani</p>	<p>Liczba i powierzchnia budynków, w tym jednorodzinnych i wielorodzinnych lub lokali, w których zlikwidowano nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwa stałe i</p>	<p>Liczba urządzeń w budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych, w których zlikwidowano nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwa stałe i podłączono do sieci ciepłowniczej</p>	<p>Odnoszenie efektywności działania do powierzchni lokalu nie daje dokładnego obrazu skuteczności działania. Wręcz przeciwnie, spowoduje zaciemnienie sytuacji. Znaczenie prościej i skuteczniej można monitorować ilość wymienionych nieefektywnych urządzeń, niż zmuszać do obliczania powierzchni lokali, co będzie powodować wątpliwości dotyczące metodologii wyliczania powierzchni, a w</p>	<p>Nie uwzględniono</p> <p>Informacja o powierzchni jest kluczowym elementem określenia efektu ekologicznego jaki przyniesie wymiana nieefektywnego źródła spalania. Przykładowo: emisja PM10, PM2,5 i B(a)P z pieca tego</p>

		a postępu, s. 138	podłączono do sieci ciepłowniczej i kolejne wskaźniki		efekcie może spowodować fikcyjny obraz sytuacji. Również opinia publiczna nie będzie w pełni poinformowana o skuteczności POP, skoro konieczne będzie przeliczenie powierzchni na faktyczną liczbę starych i nieefektywnych urządzeń zlikwidowanych lub zastąpionych nowymi źródłami.	samego rodzaju, ogrzewającego różne powierzchnie, będzie różna.
12		Tabela 61, s. 131 Tabela 65, s. 141	Efekt rzeczowy: Minimum 50 kontroli w ciągu roku w Opolu Minimum 10 kontroli w ciągu roku na terenie gmin wiejskich; Minimum 20 kontroli w ciągu	Kontrole obejmą corocznie: 120 budynków w gminach o liczbie mieszkańców do 10 tys., 200 budynków w gminach o liczbie mieszkańców między 10 tys. a 20 tys., 400 budynków w gminach o liczbie	Skuteczna egzekucja przepisów jest kluczowym elementem dla wdrożenia uchwały antysmogowej. Założone działanie jest słuszne, jednak przyjęte wskaźniki skazują to działanie na bycie pozorowaną aktywnością gmin. Rekomendujemy w tym względzie przyjęcie wskaźników wprowadzonych już w małopolskim POP. Doświadczenie woj. śląskiego, które korzysta z równie	Nie uwzględniono Liczba prowadzonych kontroli nie może być zbyt obciążającym działaniem dla gmin w sytuacji braków kadrowych.

			roku na terenie gmin miejsko-wiejskich; Minimum 50 kontroli w ciągu roku na terenie gmin miejskich	mieszkańców między 20 tys. a 50 tys., 1000 budynków w gminach o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.	nieambitnych wskaźników pokazuje, że efekty te są osiągalne bez żadnych problemów. Z kolei w gminach, które poważnie podchodzą do kwestii egzekwowania przepisów chroniących jakość powietrza i przeprowadzają kontrole na podst. zgłoszeń, jak i planowe, wskaźnik jest przekraczany nawet o kilka tys. procent. Pokazuje to, że limit ten jest na poziomie zdecydowanie za niskim.	
13		Tabela 62 i 66 s. 133, s. 143	Brak w Wykazie i opisie planowanych do realizacji działań naprawczych (pkt 9.3) działań, do których odnosi się harmonogram (tabela 62 i 66)	Dodanie opisu działania naprawczego	Trudno ocenić cel tego działania bez ujęcia opisu tego działania naprawczego w wykazie w części 9.3. Weryfikacja prawdziwości wpisów w CEEB jest działaniem pożądanym, ale może być prowadzona równoległe do działań kontrolnych. Trudno ocenić bez opisu działania, jaki jest sens	Uwzględniono częściowo Opis zadania oraz informacja dotycząca proponowanych metod zostanie uzupełniona w opisie rozdziału 9.3

					powielania działań, które zgodnie z planami mają zostać przejęte głównie przez branżę kominarską, uprawnioną do okresowej kontroli przewodów kominowych.	
14		Tabela 67, s. 146	Wymagana powierzchnia, na której należy zmienić sposób ogrzewania [m2]	Wymagana liczba wymienionych lub zlikwidowanych urządzeń grzewczych [szt.]	<p>Efekt rzeczowy powinien odnosić się do wskaźnika, który pokazuje realnie walkę z problemem niskiej emisji, a są nią przestarzałe i nieefektywne źródła ciepła, a nie ogrzewana powierzchnia.</p> <p>Po drugie, efekty powinny być określone dla poszczególnych gmin, tak jak w POP dla woj. małopolskiego, czy w projekcie aktualizacji POP dla śląskiego. Stosowanie rozwiązania, które nie pokaże sytuacji w poszczególnych gminach da fałszywy obraz sytuacji, w której gminy, w których prowadzone są realne działania biorą na</p>	<p>Nie uwzględniono</p> <p>Wprowadzone w ramach aktualizacji POP zadanie ma na celu zweryfikowanie ilości i rodzajów źródeł ciepła oraz powiązaną z nimi powierzchnię. Co umożliwi określenie efektu ekologicznego podjętych działań właśnie w rozbiciu na poszczególne gminy.</p>

					siebie de facto ciężar osiągnięcia efektu, z czego korzystają gminy nie prowadzące działań naprawczych.	
--	--	--	--	--	---	--